

Виртуалната реалност в помощ на обучението и тренирането на умения при надзиратели

Наташа Ангелова, Емелина Заимова-Цанева,
Ива Димитрова, Ивайло Йорданов

Virtual reality for education and skills training among prison staff

Natasha Angelova, Emelina Zaimova-Tsaneva,
Iva Dimitrova, Ivaylo Yordanov

Abstract:

Prison staff are faced with a variety of critical situations, ranging from aggressive behavior to suicide attempts and drug abuse by inmates. Traditional educational methods for training supervisors in these situations include lectures, presentations, and role plays. This paper proposes the integration of virtual reality (VR) technologies into supervisor training in order to improve their training. The nature and potential benefits of VR-based learning are presented, drawing on empirical evidence and theoretical approaches from cognitive restructuring, educational psychology, and technology research.

Keywords: VR, prison staff, critical situations

For contacts: assoc. prof. Natasha Angelova, Ph.D., SWU “Neofit Rilski”, natasha_v@swu.bg

ВЪВЕДЕНИЕ

Надзирателите са натоварени с ежедневното управление на затворническите звена и са неразделна част от работата на всяка корекционна система (Armstrong & Griffin, 2004; Butler et al., 2019; Finney et al., 2013). Те са отговорни за безопасността и сигурността в затворническото съоръжение (Bezerra et al., 2016), което изисква постоянна осведоменост и поддръжка (Butler et al., 2019). Естеството на работата им предполага да извършват дейности, свързани с подпомагане на рехабилитация на правонарушителите и със спазването на организационните и законови изисквания (Rizzo et al., 2021; Schaufeli & Peeters, 2000). За да изпълняват професионалните си задължения, надзирателите трябва да работят в екип, да демонстрират внимание, самоконтрол, проактивно отношение, инициативност и способност да преговарят в неблагоприятни ситуации (Bezerra et al., 2016).

ИЗЛОЖЕНИЕ

Без съмнение местата за лишаване от свобода са уникална работна среда както по контекст, така и по предназначение. Малко други институции са натоварени с основната задача да контролират и осигуряват сигурността в неблагоприятна и потенциално насилствена среда (Armstrong & Griffin, 2004). Понякога служителите са изложени на различни рискови ситуации, които създават напрежение, като заплахи, агресивно поведение и физическа саморазправа (Bezerra et al., 2016) и дори опити за самоубийство от страна на някои от затворниците (Fazel et al., 2008). На надзирателите се налага да се справят с лица

със изразени престъпни нагласи, които често се характеризират с високи нива на рецидивизъм (Matz et al., 2014) и поставят служителите в риск от виктимизация (Butler et al., 2019). Най-общо може да се каже, че надзирателите в затвора са изложени на редица рискови фактори, които застрашават физическото и психичното им здраве (Burke & Owen, 2010). Тези опасности са пряко свързани с безопасността и благополучието на служителите в пенитенциарните заведения (Ferdik & Smith, 2017). В категорията „рискови фактори“ могат да се отнесат:

1. Опасност от физическо нападение - надзирателите в затвора могат да се натъкнат на агресивни затворници, които да представляват заплаха за безопасността както на самите служители, така и на останалите затворници (Ferdik & Smith, 2017; Rocheleau, 2014). Надзирателите могат да станат мишена на физическа и вербална агресия от страна на затворниците (Tsirigotis et al., 2015)

2. Присъствието на затворнически банди (Fleisher & Decker, 2001) – смята се, че най-често затворническите банди са отговорни за насилието в затворите (Ingraham & Wellford, 1987; Sanchez et al., 2022)

3. Контрабанда/Внасяне на забранени вещества - затворниците може да се опитат да внесат контрабандно забранени предмети или вещества в пенитенциарното заведение. Контрабандата може да включва оръжия, алкохол, лекарства, наркотици, инструменти и други консумативи (Burke & Owen, 2010; Ferdik, 2018)

4. Затворнически бунтове - затворническите бунтове се разглеждат като най-сериозната заплаха за безопасността и благополучието на надзорно охранителния състав (Ferdik & Smith, 2017; Ferdik, 2018). Бунтовете мога да доведат до физически наранявания, психични травми и смърт (Carrabine, 2005)

5. Опити за бягства на затворници - винаги съществува възможност затворниците да се опитат да избягат от затвора, излагайки на риск пазачите по време на преследването или потенциално причинявайки вреда на обществото.

Кога и по какъв начин се осъществяват обучението за подготовка

Всяка една от идентифицираните рискови ситуации носи потенциала да нанесе сериозна вреда на служителите по отношение както на проблемите на физическото, така и на психичното здраве (Ferdik, 2018). За да се справят успешно със спецификите на служебните им задължения, надзорно-охранителния състав преминават първоначално професионално обучение съобразно разпоредбите на чл. 31, ал. 2 от ЗИНЗС и чл. 17, ал. 2, чл. 17а, чл. 17б и чл. 17в от ППЗИНЗС. Обучението е с продължителност 3 месеца, от които 40 дни (8 седмици) е теоретична подготовка в учебния център и 45 дни практически стаж в структурното звено, където е назначен съответният служител. Оценяването на знанията и уменията на обучаваните включва текущ контрол, изпити, оценяване на практическия стаж, заключителен изпит по теория и практика. За служителите на ГДИН и териториалните ѝ служби се провежда и професионална подготовка без откъсване от работа. Осъществяването и провеждането ѝ се регламентира ежегодно със заповед на главния директор на ГДИН, по утвърден план с актуални и задължителни според направлението теми. Конвенционалните методи за обучение включват лекции, презентации, филми, решаване на казуси, ролеви

игри. Методологията на първоначално и продължаващо обучение се базира на теорията за ученето при възрастните.

Приложение на VR – същност, основно съдържание, възможности;

През последните няколко години има засилено включване на технологии в контекста на корекционните институции поради ползите им при рехабилитация, реинтеграция и обучение (Cornet & Van Gelder, 2020). Виртуалната реалност (VR) е един от най-новите цифрови инструменти, обикновено определян като изкуствено или компютърно генерирано, триизмерно представяне на реалността, което се преживява чрез сетивата и което е интерактивно (Van Gelder et al, 2014). VR технологиите са доказан инструмент с голям потенциал в образователния контекст, улесняващ процеса на преподаване и учене. В допълнение сценариите за многосензорно взаимодействие и визуалните представяния в реалния свят са някои от характеристиките, които улесняват учебните процеси. Специфичният опит от първо лице чрез потапяне във VR преживяване, не само като наблюдател, но и като протагонист, стимулира опита за придобиване на конкретни знания или практически умения и подкрепя чрез разработване на поведенчески модели, водещи до желаните резултати (Fuchs et al., 2011). Реалистичната симулирана среда позволява на хората да се потопят в атмосферата на конкретно преживяване, което прави реакциите им спонтанни (Gigante, 1993). Виртуалната среда дава на участниците уникална възможност да изпитат автентична емоция, свързана със сценария, в който участват, особено в ситуации, в които реалната такава не може да бъде възпроизведена. Чрез директния си опит участниците се възприемат като главен герой в сценария и това провокира техните ресурси и умения. Редица изследвания доказват VR като мощен педагогически инструмент при работа с лишени от свобода лица (Collins et al., 2020; Paszkiewicz et al., 2021; Smith 2021). Russo et al. (2018) смятат, че администраторите на затворите, експертите и изследователите, трябва се обединяват в съвместни проучвания, за да идентифицират нуждите от обучение, развиване и поддържане на уменията за справяне на надзирателите. Обученията с VR технологии дават възможност за потапяне в симулирана реалност, която е по-добра за трениране на реакциите на надзирателите в кризисни ситуации или при по-специфични обстоятелства. Това значително би повишило увереността им, че са добре подготвени за по-голяма част от рисковите ситуации, в които не рядко се налага да участват. Възможностите на виртуалната реалност при обучение на надзирателите могат да бъдат реализирани, посредством: симулация на сценарии; тренировъчни програми за специфични умения, като например комуникацията със затворниците; обучение в управленски умения; тестване на нови стратегии и процедури.

Така чрез възможностите на VR технологиите, надзирателите биха могли да развиват знания и умения, за да реагират на широк спектър от ситуации, срещани по време на работа. Чрез реални сценарии, които имат за цел да симулират инциденти по време на дежурство, чрез изграждане на среда за обучение, като опасни ситуации по време на работния ден и чрез включване в интерактивни и динамични сценарии на обучение, надзирателите се научават да изпълняват вербални, когнитивни и физически умения и могат да изследват различни

поведенчески стратегии за разрешаване на сложни ситуации в професионалната практика (DiNota & Hotham, 2019).

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Обучението с VR би могло да съдейства, за това затворите да са по-безопасни за всички, които пребивават в тях. С тази нова технология за обучение, затворите и корекционните служби, биха били в състояние да обучават своите служители в среда, която е по-реалистична от всякога. Това може да помогне за намаляване на броя на злополуките, нараняванията и смъртните случаи, които за част от ежедневието в тези институции.

ЛИТЕРАТУРА

Armstrong, G. S., & Griffin, M. L. (2004). Does the job matter? Comparing correlates of stress among treatment and correctional staff in prisons. *Journal of Criminal Justice*, 32(6), 577-592. <https://doi.org/10.1016/j.jcrimjus.2004.08.007>

Bezerra, C. d. M., Assis, S. G. d., & Constantino, P. (2016). Psychological distress and work stress in correctional officers: a literature review. *Ciência & Saúde Coletiva*, 21, 2135-2146. <https://doi.org/10.1590/1413-81232015217.00502016>

Burke, T.W., & Owen, S.S. (2010). Cell phones as prison contraband. *Law Enforcement Bulletin*. Washington, DC: Federal Bureau of Investigation.

Butler, H. D., Tasca, M., Zhang, Y., & Carpenter, C. (2019). A systematic and meta-analytic review of the literature on correctional officers: Identifying new avenues for research. *Journal of Criminal Justice*, 60, 84-92. <https://doi.org/10.1016/j.jcrimjus.2018.12.002>

Carrabine, E. (2005). Prison riots, social order and the problem of legitimacy. *British Journal of Criminology*, 45(6), 896-913.

Collins, J., Langlotz, T., & Regenbrecht, H. (2020). Virtual Reality in Education: A Case Study on Exploring Immersive Learning for Prisoners. 2020 IEEE International Symposium on Mixed and Augmented Reality Adjunct (ISMAR-Adjunct). <https://doi.org/10.1109/ismaradjunct51615.2020.00042>

Cornet, L. J., & Van Gelder, J. L. (2020). Virtual reality: a use case for criminal justice practice. *Psychology, Crime & Law*, 26(7), 631-647.

DiNota, P. M., & Huhta, J. -M. (2019). Complex motor learning and police training: Applied, cognitive, and clinical perspectives. *Frontiers in Psychology*, 10, 1797. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.01797>

Fazel, S., Cartwright, J., Norman-Nott, A., & Hawton, K. (2008). Suicide in prisoners: a systematic review of risk factors. *J Clin Psychiatry*, 69(11), 1721-31.

Ferdik, F. V. (2018). Correctional officer risk perceptions and professional orientations: Examining linkages between the two. *Criminal Justice and Behavior*, 45(2), 264-285.

Ferdik, F. V., & Smith, H. P. (2017). Correctional officer safety and wellness literature synthesis. *Washington, DC*.

Finney, C., Stergiopoulos, E., Hensel, J., Bonato, S., & Dewa, C. (2013). Organizational stressors associated with job stress and burnout in correctional officers:

a systematic review. *BMC Public Health*, 13(1), 82-82. <https://doi.org/10.1186/1471-2458-13-82>

Fleisher, M. S., & Decker, S. H. (2001). An overview of the challenge of prison gangs. *Corrections Management Quarterly*, 5, 1-9.

Fuchs Ph., Moreau, G., & Guitton P. (2011). *Virtual Reality: Concepts and Technologies*. CRC Press. <https://doi.org/10.1201/b11612>

Gigante, M. A. (1993). Virtual reality: definitions, history and applications. In R.A. Earnshaw, M.A. Gigante, & H. Jones (Eds.), *Virtual Reality Systems* (pp. 3–14). Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-227748-1.50009-3>

Ingraham, B. L., & Wellford, C. F. (1987). The totality of conditions test in eighth-amendment litigation. In S. Gottfredson & S. McConville (Eds.), *America's correctional crisis: Prisons populations and public policy*. Greenwood Press.

Matz, A. K., Woo, Y., & Kim, B. (2014). A meta-analysis of the correlates of turnover intent in criminal justice organizations: Does agency type matter?. *Journal of criminal justice*, 42(3), 233-243.

Paszkiwicz, A., Salach, M., Dymora, P., Bolanowski, M., Budzik, G., & Kubiak, P. (2021). Methodology of Implementing Virtual Reality in Education for Industry 4.0. *Sustainability*, 13(9), 5049. <https://doi.org/10.3390/su13095049>

Rizzo, D., Davey, B., & Irons, M. (2021). Interpersonal Interaction Between Prisoners and Officers in Prisons: A Qualitative Meta-Synthesis Exploring Prison Officer Wellbeing. *Journal of Qualitative Criminal Justice & Criminology*. <https://doi.org/10.21428/88de04a1.918774f5>

Rocheleau, A. M. (2014). Prisoners' coping skills and involvement in serious prison misconduct. *Victims & Offenders*, 9(2), 149-177.

Sanchez, J. A., Decker, S. H., & Pyrooz, D. C. (2022). Gang homicide: The road so far and a map for the future. *Homicide studies*, 26(1), 68-90.

Schaufeli, W., & Peeters, M. (2000). Job Stress and Burnout Among Correctional Officers: A Literature Review. *International Journal of Stress Management*, 7(1), 19-48. <https://doi.org/10.1023/A:1009514731657>

Smith, H. P. (2021). The Role of Virtual Reality in Criminal Justice Pedagogy: An examination of mental illness occurring in corrections. *Journal of Criminal Justice Education*, 32(2), 252–271. <https://doi.org/10.1080/10511253.2021.1901948>

Tsirigotis, K., Gruszczyński, W., & Pęczkowski, S. (2015). Anxiety and styles of coping with occupational stress resulting from work with 'dangerous' prisoners in prison service officers. *Acta neuropsychiatrica*, 27(5), 297-306.

Van Gelder, J. L., Otte, M., & Luciano, E. C. (2014). Using virtual reality in criminological research. *Crime Science*, 3, 1-12.

ЗАКОН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА И ЗАДЪРЖАНЕТО ПОД СТРАЖА